

De sancto Ambrosio

tate rñdit dicēs. **E**cce ancilla dñi fiat mi. fm
verbū tuū. **C**ogitate q̄ flexis genibz z cuz la
crimis z p̄ gaudio dixit ista v̄ba. **E**cce ancilla
dñi. zc. **N**otate h̄ deuote qm̄ s̄go maria dixit
p̄mū v̄bū. **E**cce. nō statim fuit gūida. nec m̄
dei effecta. nec in sc̄do nec in tertio. s̄z in vltio
sc̄z tuū. **E**t tūc statim s̄go adorauit deū i vte
ro suo. quē nō videbat ocul̄ sui corp̄is s̄z mē
tis. **S**ic est etiā in p̄secratiōe hostie in missa
nō in p̄mo verbo nec in sc̄do est ibi corp̄ xp̄i.
s̄z in vltimo. s̄z tūc sacerdos adorat hostiaz
gravidā. z tūc vos debet̄ adorare z nō ante
sic s̄go maria fecit. **B**n̄ est ḡ h̄ p̄tēplāda s̄gi
nalis hūilitas. **A**ngel̄ vocabat ip̄am dñam.
matrē dei. z reginā celi. z ip̄a vocauit se ancillā
Ecce ancilla dñi. zc. **R**ecte fuit figurata hūi
litas s̄gis p̄ illā sanctā mulierē. q̄ audita am
basata reḡ danid q̄ etiā nolebat in vxorem
duci vt ess̄ regina. s̄z dixit. **E**cce famula tua
vt lauet pedes seruoꝝ dñi mei. j. **R**eguz. xxv.
Abigail interpret̄ p̄ris mei exultatio. **E**cce s̄
go maria q̄ letificauit p̄rem suū adā tristem z
fientē ex suo pctō eo q̄ occasione sui tot dam
narent. **I**ō nō modica exultatio fuit sibi fue
latio h̄ s̄ginis in maledictōe serpētis quādo
de⁹ dixit diabolo in serpēte existēti. **I**nimic
cias ponā inter te z mulierēz semē tuū z semē
illū. **I**p̄a p̄teret caput tuū. **B**en. iij. **E**cce abi
gail. i. p̄ris mei exultatio. quā x̄ps rex voluit
in reginā celi. q̄ rñdit. **E**cce famula tua vt la
uet pedes seruoꝝ dñi mei. **N**ota. vt la
uet pedes seruoꝝ dñi mei. **I**p̄a ei s̄go lauat
pedes. **P**edes em̄ sunt vltime volūtates cor
poris hūani. etiā z mystici. **C**aput mūdi fuit
stat⁹ patriarchaz. collū p̄phaz. vēter ap̄loꝝ
pectus z brachia martyꝝ. crura doctorū. ty
bie p̄fessoꝝ. finis mūdi est tps p̄ns. **N**os sum⁹
in q̄s fines seculoꝝ deuenerūt. j. **C**oz. x. **E**t
s̄go lauat nos ab immūdicis pctōꝝ nostro
rū z macul̄. q̄z t̄nue orat p̄ nob. q̄z al̄s iam
fuissem⁹ destructi. iō cātat eccia sibi. **D**ōstra
te esse m̄rem sumat p̄ te p̄cem q̄ p̄ nob nat⁹ tu
lit esse tuus.

De sancto Ambrosio. Sermo

Inextinguibile est

lumē illi⁹. **S**ap. vij. **P**ro aliq̄li d̄cla
ratōe h̄ v̄bi z veniēdi ad materiam
p̄dicandā sciendū. q̄ gr̄a diuina ex̄is in aliq̄
p̄sona in hac v̄ta p̄siderari dupl̄. **P**rimo
respectu p̄ditōis hūane. z sic gr̄a dei est vari
abilis z mutabil. z p̄t̄ dep̄di. **R**ō. q̄z cōditio

humana ex libero arbitrio ē mutabil. vt gal
lus in campanili. **I**ō gr̄a p̄t̄ dep̄di vel p̄ in
clinatōes carnis. vt p̄ occasiones mūdi. vt p̄
tēptationes diaboli. **I**ō gr̄a sp̄ualis i creatu
ra in h̄ mūdo nō est ita firma q̄n possit muta
ri z dep̄di. **I**ō sp̄dz esse hō cū timore q̄stum
cūq̄ hō sit sanct⁹ z bon⁹. q̄z p̄t̄ effici malus.
nec pctōres dñi desperare. q̄z possent redire
ad lumē gr̄e. **I**ō d̄t apl̄s aliq̄bz q̄ p̄us fuerāt
mali **E**ritis aliq̄n tenebre. nūc aut̄ lux i dño
vt filij lucis ambulatē. ad **E**p̄he. v. **I**lli autē
q̄ habēt lumē gr̄e videāt ne extinguat̄ vento
supbie vel lato auaricie velluxurie. z sic d̄ ali
is. **I**ō x̄ps. **V**ide ḡ ne lumen qd̄ in te est tene
bre sint. **L**uc. xj. **V**el possum⁹ loqui de gratia
dei respectu dispositionis diuinalis. que est
imp̄mutabilis. q̄z quod de⁹ ordinat disponit
z p̄deinat. imp̄mutabiliter ita venit. **E**r
go **B**regori⁹ in quadā oratiōe d̄t. **D**eus cui⁹
p̄uidencia in sui dispositione nō fallit. **D**o
do loquēdo de gr̄a dei in beato ambrosio re
spectu diuine dispositōis d̄t. **I**nextinguibi
le est lumen illi⁹. p̄z thema. **A**d cōphenden
dū suā historīā in certis p̄ctis inuenio q̄ ha
buit q̄nq̄ lumina

Primo lumen de celesti deuotione

Sc̄do lumē de intellectuali cognitiōe

Tertio lumē de sp̄uali p̄latione

Quarto lumē de iudiciali correctione.

Quinto lumē de integrali p̄fectione.

Et de q̄libet d̄t thema. **I**nextinguibile est lu
men illi⁹. **D**ico p̄mo q̄ beat⁹ **A**mbrosi⁹ ha
buit lumē de celesti deuotiōe. **D**euotio ei ni
hil aliud est nisi quedā celestis illustratō i cor
de hois qua dulcit afficit z cū leticia opat̄ ea
que dei sunt. **N**ā aspect⁹ rei dilecte monet af
fectū. **I**ō **D**avid d̄t. **S**ignatū est sup nos lu
men vult⁹ tui dñe. dedisti leticiā in cord̄ meo
ps. iij. **I**stud lumen habuit beat⁹ **A**mbrosi⁹
q̄ in v̄ta sua habuit magnā deuotiōē. z cū
leticia magna fuit deo. **S**ignum erat q̄
lumē deuotiōis erat int⁹. **D**icat̄ cū adhuc es
set duoz annoꝝ z dormiret. examē apum in
trauit os ei⁹ z eribāt ac si intrarēt z erirēt de
alucario **Q**d vidēs ei⁹ p̄z dixit. **A**liqd̄ magnū
erit in infantulo isto si vixerit. **A**pes autēz q̄
faciunt mel figurabāt dulcedinē deuotionis
eius. z q̄z eribāt de ore ei⁹. figurabāt suaz p̄di
cationem futurā. **N**ā qm̄ fuit magnus i sc̄ia
z etate p̄dicauit seruide. **C**uius p̄dicatō erat
circa duo p̄ncipaliter **P**rimo vt de⁹ cogno
sceret. **S**ecundo vt peccata vitarent. **U**nō

Sermo

cū semel extirparet quōsdā peccatōm in q̄ quāda erat
valde culpabilis. et sic debuit corrigi ipse fuit
valde indignus. **S**icut b̄m̄ Ambrosius. q̄ inuocauit de-
mones. dicens eis. q̄ facerēt d̄ eo quicquid uellet.
solū q̄ ambrosiū sibi interficerēt uel quicquid uerba
rarēt. q̄ p̄miserēt se facturos. Cū autē uenissent
ad domū b̄ti ambrosij in nullo potuerunt sibi
nocere. dicētes circa ei⁹ domū eē m̄x igneū
nec poterāt ad eū accedere. **E**cce quō de⁹ ma-
nifestauit suā deuoriorē. **D**ico sc̄do. q̄ hūit
lumē de intellectuāli cognitiōe. s̄. h̄e sciam. nō
solū ex studio. s̄ ex infusiōe. **S**cia ei natural̄
q̄ habet ex studio. p̄m̄ est sensual̄. s̄. q̄tū ad p̄n-
cipiū. et p̄m̄ intellectuāli. s̄. q̄tū ad finē. q̄ ni-
hil est i intellectu q̄n p̄ns fuerit i sensu. ut uult
Aristoteles. **S**̄ scia infusa seu cognitio sup
natural̄. tota est intellectuāli. q̄ n̄ p̄m̄ ad por-
tas sensuū. s̄ a fonte diuini lumis p̄cedēs in-
trat i intellectu p̄ diuinā potētā. **A**n̄ David
Ap̄d te est fons uite et i lumine tuo uidebimus
lumē. ps̄. cxxv. **I**stō lumē hūit beatus Ambro-
sius. **P**riō eī hūit sciam acq̄sitam. **D**icat quō
p̄ ei⁹ p̄fect̄ rome eū tradidit liberalib⁹ arti-
bus instruendū. q̄n̄ autē studuit teologia. mi-
rabilit̄ se habuit int̄m q̄ habuit sp̄m̄ p̄phetie.
Dicat cū puer offerret manū ad osculādū. et
soro: noluit osculari. **R**ndit. q̄n̄ ero ep̄s oscu-
labimī mihi. et c. **Q**uidā ambrosio fec̄ magnū
festū et uiniū. q̄ uolēs dare aliquā bonā do-
ctrinā hospiti. interrogauit diuinit̄ de ei⁹ uita
q̄ r̄ndit q̄ erat beator̄ h̄ mūdi. ditissimus in
bonis t̄p̄alib⁹ in filijs. et c. oia sibi succedebāt
p̄spere. et c. **D**icat quō beatus ambrosius dixit
ad suos. uadam⁹. uadam⁹. q̄ ira dei est super
domū istā. et tota illa dom⁹ submergebatur. **N**ō
uidēs beatus ambrosius cepit p̄dicare s̄ uitorib⁹
suis de timore dei. **N**ota b̄n̄ hic legendā. **E**c-
ce quō habuit sp̄m̄ p̄phie. **C**ogitate h̄ q̄n̄ de⁹
dat aduersitatē. signū est q̄ de⁹ ut p̄z corrigit
filiū. **B**alū signū est et reprobatiōis q̄n̄ om̄ia
p̄spere succedūt. **I**ō xp̄s ait Ap̄oc̄. iij. **E**go q̄l
amo arguo et castigo. **Q**uot sunt in mūdo q̄
in p̄spere nō cognoscūt deū. et i aduersis re-
deūt. **I**dē de mulierib⁹. **O** b̄ndicta aduersi-
tas q̄ gētes trahit ad deū. **I**ō Thob. iij. **B**̄n̄
dictū est nomē tuū de⁹ pat̄z n̄foz. q̄ cū iratus
fueris. misericordiam facies. et in t̄p̄e tribulatiōis pec-
cata dimittis his q̄ inuocāt te. **N**ota. cū iratus
fueris. s̄m̄ iudiciū gentiū. q̄ dicūt deū iratus
p̄ illū q̄ pat̄z aduersitates. **S**̄ nō est ita. s̄ sic
medic⁹ dans cauteria nō reputat iratus p̄ infir-
mū nisi a fatuis. sic nec de⁹ dās aduersitates.

Dico tertio q̄ habuit lumen. s̄. de sp̄uali p̄-
lacione. **P**relatio eī sp̄ualis d̄ lumen. **N**eo
accendit lucernā et in abscondito ponit. neq̄
sub modio. s̄ sup candelab⁹ ut q̄ ingrediun-
tur lumē uideāt. **L**u. xj. **D**ic̄ cōpat̄ p̄latio lu-
mini. **P**relat⁹ est lucerna q̄ q̄n̄ p̄ deū est elect⁹
q̄n̄ sc̄z ip̄emet nō tractauit. nec p̄ potētā est i-
trusus. tūc est lucerna accēsa. et itat i candelā-
bro dignitatis ut lumē uideat. **I**ta fuit d̄ be-
ato ambrosio q̄ nō fuit intrusus. s̄ ip̄m deus
elegit. **D**icat quō beatus ambrosius erat i ciuita-
te mediolani. et mortuo ep̄o. ciuitas fuit p̄ epi-
electione. q̄ est magn⁹ ep̄at⁹. **E**t cū essent i ec-
clesia ut introducerēt unū ep̄m. unus uoluit
b̄re illum. alij alij. **C**ū autē beatus Ambrosius
causa sedande seditiōis q̄ erat in p̄lo p̄cessit
ad eccliam. subito referē uox infantis sonuis-
se. **A**mbrosiū ep̄m. **A**d quā uocē tot⁹ p̄pls cla-
mauit **A**mbrosiū ep̄m. **D**icat q̄d fecit ut eua-
deret ne esset ep̄s. **P**rimo cū minis. minabatur
eī graues p̄lo punitiōes. et c. nec sic potuit
p̄lm̄ a p̄posito reuocare. **T**unc cogitauit in-
tra se dicēs. **I**sti credūt q̄ ego sum bon⁹ hōrē
Ideo introduxit ad se meretrices publicas.
nō ut peccaret cum eis. sed ut euaderet. q̄ sp̄
fuit i ego. ut testat̄ Hieronym⁹. nec p̄pter hoc
p̄pls cessauit. imo clamādo dixerūt. **P**eccatū
tuū sit sup nos. t̄m̄ sis ep̄s noster. **S**cripsit i
peratori ut d̄ diceret. et ip̄e approbauit. **D**einō
fugit et abscondit se. sed inuētus fuit. **D**einde
itez uoluit fugere. sed in crastinū inuenit se ad
portā que romana d̄r. **T**ūc cognouit dei vo-
luntatē. et accepit cū fletu. ac si duceretur ad
furcā. **N**ō autē fuit secreta⁹ ep̄s icēpit magnā
abstinentiā. semp̄ fuit sibi quadragesima. ex-
pendebat reddit⁹ i p̄ijs causis. p̄dicabat. scri-
bebat libros. et habuit lumen sp̄ualis p̄latio-
nis. **Q**uestio. quare tantū p̄tradixit cū sci-
ret se multa bona posse facere. **R**nsio. q̄ p̄la-
tio habet on⁹ importabile nisi de⁹ inuēt. s̄. ob-
ligari se ad reddendū rōnem de tot animab⁹
quot sunt in dyocesi. cū t̄m̄ de sua homo debe-
at tremere. **H**oc cogitabant sancti antiq̄tus
sed modo non curant nisi de bonis tempali-
bus. **N**on attendentes illud uerbum terribi-
le **S**apientie sexto. **J**udicium durissimum
in his qui presunt fiet. **E**riquo enim conce-
ditur misericordia. potentes autez potenter
tormenta patientur. **N**ota. iudicium durū
fiet dando computum de sua uita. cū sit mul-
tum difficile bene uiuere in tanta abundan-
tia. **D**urius in computo reddendo d̄ diuitij.

De sancto Georgio

Sz durissimū in cōputo reddēdo de aīabus
sz exigu^o dī. dñe aīam meā porto. **D**ō. Aīa
mea in manibz meis sp. ps. cxviii. **I**dē de re/
ctoribz cōitatis. q̄ etiā coacti dñt venire. etiā
pclamādo. qz si sustinet pctā notoria. dānant
Iō dī. Fortioribz aut fortior instat cruciatio
Sap. vi. **I**ō Ecclī. vii. **N**oli q̄rere fieri iudex
nisi valeas virtute irrūpere iūqtates. ne forte
eximescas faciē potētis. z ponas scādalum ī
agilitate tua. **I**bidē. **N**ec te iūmittas in plm.
neqz alliges pctā duplicia. **D**ico quarto q̄
habuit lumē de iudiciali correctōe. **N**ā iudi
cialis correctō nō est nisi lumē. **H**oc dī apls
Dia q̄ arguunt. a lumē manifestāt. **D**ñe ei
qđ manifestat lumē est. ad **E**ph. v. **I**stud lu
men habuit beat^o **A**mbrosi^o ad arguendū et
corrigendū magnos z puos. diuites z paupe
res. **E**t licet esset ep̄s. nihilomin^o posuit se ad
audiendū p̄fessiones. z qñ veniebant aliq̄ ad
p̄fitendū frigidī. ip̄e animabat eos vt dicerēt
pctā. qz nō est ita in curia dei sic in curia secu
lari **I**n curia em̄ dei absoluunt. z in curia se
culari p̄demnant. **E**t flebat vt puocaret pec
catores ad flendū. z orabat p̄ eis dicens. **T**u
pastor bone reduc ouē errantē. **D**agnos at
feriebāt grauit. vt p̄z de theodosio impatore
q̄ peccauit puniēdo quandā ciuitatē. occidē
do innocētes. **C**ui negauit ingressum ecclīe
donec publicā ageret p̄niam. **E**t dicenti sibi
q̄ dauid peccasset. ilico r̄ndit. **S**ecur^o es er
rantē. seq̄re z penitentē. **D**ō vbi audiuit ita
suscepit vt publicam p̄niam nō abhorreret.
Prop̄ h̄ in lombardia beat^o **A**mbrosi^o depin
gitur cū funicul. qz ita p̄cutiebat magnos do
minos oēs z etiā puos amicos z inimicos. z c̄
Dico q̄nto q̄ habuit lumē de integrali p̄
fectiōe. qñ scz creatura p̄seuerat in bona vita
vsqz in finē. qz nec diaboli temptatiōibz. nec
mūdi occasionibz. nec carnis inclinatiōibz di
mittit bonā vitā inceptā. **T**ūc lumē sc̄tē vite
integralit̄ p̄ficiūt. cū vsqz in finē in desinent cō
tinuat. **I**urta illud puer iij. **I**ustozū semita
quasi lux splendēs p̄cedit z crescit vsqz ad p̄
fectā diē. **I**ō xp̄s dī. **V**ide ḡ ne lumē qđ in te
est tenebre sint. **S**i ḡ corp^o tuū lucidū fuerit.
nō hñs aliquā p̄tē tenebray erit lucidū totū.
z sicut lucerna fulgoris illuminabit te. **L**uce
ij. **I**stud lumē habuit beat^o **A**mbrosi^o. p̄ q̄z
em̄ vixit sancte z p̄tuose. **D**icat quō cōuertit
Augustinū q̄ tūc xp̄is ibi legebat rethoricā. z
veniebat ad sermones beati ambrosij. z fuit
ad fidē xp̄i p̄uersus **T**ūc xp̄is erat etiā ibi qui

dam al^o infidel^o valde apt^o. nec aliq̄s poterat
illū ad fidē catholicā trahere. **F**uit dictū sibi
q̄ iret ad audiendū s̄mones ambrosij. iuit z
vidit angelū dī loquentē cū ambrosio ad au
rem cū p̄dicaret. z statip̄uersus fuit. **E**ū autē
in fine vite sue iaceret. apparuit sibi dñs dicēs
In pasca eris mecum in paradiso **T**ūc beat^o **A**m
brosi^o vocauit sacerdotes. dicēs eis. quō erat
itur^o ad dñm ī pasca. **D**e h̄ sciētes cines z re
ctores ciuitatū dixērūt inter se. **L**ombardia ē
mō pdita. qz ex sc̄tā vita istū ambrosij de^o dis
simulauit pctā n̄ra. **I**ō vadam^o ad eū vt ro
get. p̄ vita sua ne mō moriat. z ita fec̄. **S**z bea
tus ambrosi^o sciēs dei volūtate determinatā
noluit p̄ vita sua orare. sz r̄ndit. **N**ō ita cōuer
satus sum ap̄d vos vt pudeat me viuere. **L**a
nonici aut p̄gregati ī camera sua tractabant
de ep̄o futuro submisit loquēdo. **A**liq̄ dice
bāt. q̄ simplician^o esset bon^o. **R**ndit beat^o **A**m
brosi^o. senex ē. sz bon^o **A**b hora aut vndecima
qñ migratur^o erat vsqz ad horā mortis. excelsis
manibz in modū crucis orauit. **H**onorat^o aut
sacerdos vir excellēs q̄ quiescebat in domo.
tertio audiuit vocē dicentē. **S**urge festina
qz mō est recessur^o. q̄ descēdēs obtulit ei totū
corp^o. postea emisit sp̄m. z mlti pueri vidērūt
multa miracula. **D**ō aut est in lumē. qđ q̄
dem lumē est inextinguibile.

De sancto Georgio martyre

Beatus uir qui in
Buene^o est sine macula. **H**abet s̄bz
istud originalit̄ in libro **E**cclī. xxxi. z
recitatū est in epla hodierna. **I**ta solēntas
annualis beati georgij fit p̄pter adiutorij qđ
exhibuit xp̄ians in captione nobil^o ciuitatis
maioritatis. **S**z p̄us saluter^o s̄go **B**aria z c̄
Declarationē b̄ s̄bi z introductionē mate
rie. recipio a quadā lege a deo antiquit^o da
ta. in q̄ ostēdit quō sibi offerri d̄z sacrificium
victorie dicēs. **D**ō q̄ obtulerit victimā paci
ficoy dño vel vota soluens vel sp̄te offerēs
tam de bobz q̄ s̄ ouibz. immaculatū offeret
vt acceptabile sit. **O**mnis macula nō erit in
eo. **L**euic. xxij. **H**oc est p̄pter excellentiā dei ī
quo nulla est macula. purissim^o est in substan
tia sua **I**deo antiquit^o valde respiciebatur sa
crificium ne haberet aliquā maculā in ocul^o
nec esset cecum vel tractum. z c̄. dicebat em̄
illa lex. **N**on immolabis dño deo tuo bouez
z ouem in quo est macula aut quippiam vicij
quia abominatio est dño do tuo. **D**eut. xvij.